

שיעור מספר 11*
2 - 8 ספטמבר

"חירות דרך ישוע"

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: גלטים 1-15: 1; 1 קורינתים 20: 6; רומים 1: 8; עברים 14, 15: 2; רומים 4: 8, 13;

פסוק לשינון: " אחי, לחרות נקראתם, רק שלא תהא חרות אמצעי ביד
הבשר, אלא שרתו איש את רעהו באהבה " (גלטים 5: 13)

בגלטים 2: 4, שאול נוגע בקצרה בחשיבות של החירות שיש לנו במשיח. אך למה הוא מתכוון כשהוא מדבר על חירות, עליה הוא מדבר כל כך הרבה? מה חירות זו כוללת? מהם גבולותיה של חירות זו? ואיזה קשר יש חירות במשיח לחוק? שאול מזהיר את הגלטים מפני שני דברים. הראשון הוא בעלות התורה. מתנגדי שאול בגלטיה נתפסו כל כך ברעיון להרוויח את חסדו של אלוהים באמצעות מעשה ידיהם, עד כי איבדו את עניין השחרור והשלווה בעבודת ישוע, את הישועה שהם כבר קיבלו במשיח באמצעות אמונה. האיום השני הוא שימוש לרעה בחופש שישוע רכש עבורנו על ידי נפילה לתוך פריצות. מי שמצדד לדעה שגויה זו מניח כי החופש מנוגד לחוק.

הן בעלות התורה והן פריצות מתנגדים לחופש, משום שהם מחזיקים את אוהדיהם בעבדות. פנייתו של שאול אל הגלטים היא לעמוד איתנים בחופש האמיתי אשר מהווה את נחלתם החוקית במשיח.

*לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת 9 בספטמבר.

המשיח הוציא אותנו לחופשי

”הַמְּשִׁיחַ שְׁחָרַר אֹתָנוּ אֵלַי חֲרוּת, לָכֵן עָמְדוּ וְאַל תִּקְנְעוּ שׁוֹב לְעַל הָעֲבָדוֹת” (גלטים 1: 5).
 כמו מפקד צבאי הפוקד על חייליו המתלבטים, שאול מחייב את הגלטים לא לוותר על חירותם במשיח. עוצמת לשון דיבורו גורמת למילותיו כמעט ”לקפוץ מן הדף לפעולה”.
 למעשה, כנראה זו בדיוק הייתה כוונתו. אמנם פסוק זה מחובר באופן מהותי למה שלפניו ואחריו, פתאומיות וחוסר הקשר תחסירי ביוניתי מעידים על כך שאול רצה כי פסוק זה יבלוט כמו שלט ענקי. החירות במשיח מסכמת את כל הטיעון של שאול, והגלטים הסתכנו לוותר על כך.

קרא גלטים 1, 3, 4, 16, 2, 131: 3. אילו דימויים מופיעים בפסוקים אלה, וכיצד הם עוזרים לנו להבין את מה שישוע עשה עבורנו?

דברי שאול בגלטים 1: 5 מרמזים כי כנראה הוא התכוון למטפורה נוספת כאן. ניסוחו של ביטוי זה דומה למילה ששימשה לשחרור עבדים מקודש. מכיוון שלעבדים אין זכויות משפטיות, היה זה אומר שאל יוכל לרכוש את החופש שלהם, ובתמורה, העבד, למרות היותו חופשי בפועל, יהיה שייך חוקית לאלוהים. כמובן, שבפועל התהליך היה בדוי. העבד הוא זה ששילם את הכסף לקופת המקדש על חירותו. הנה דוגמה שנמצאה באחד מאלף הכתובות אשר נמצאו בבית המקדש לפיטיאן אשאלו בדלפי, אשר תאריכם החל משנת 201 לפני הספירה עד לשנת 100 אחרי הספירה: ”אשאלו השיעור הפיתיאני קנה לחירות מסוסיבוס מאמפיסה שפחה נקבה ששמה ניקיאה... ואילו, תמורת הרכישה, ניקיאה התחייבה לאשאלו על החופש. ” (בן וותרנינגטון השלישי, גרייס בגלציה, Grace in Galatia (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans, Publishing Company, 1998), עמוד 340).

תיאור טקס זה דומה למינוח של שאול, אך קיים ביניהם הבדל מהותי. במטפורה של שאול, לא מעורבת שום בדיה. אנו לא מספקים את מחיר הרכישה בעצמנו (1 לקורינתים 20: 6, 23: 7). המחיר גבוה מדי עבורנו. אנו חסרי אוניס, ואין באפשרותנו להציל את עצמנו, אך ישוע בא ועשה עבורנו את מה שלא יכולנו. הוא שילם את העונש על חטאינו, ובכך שחרר אותנו מגינוי.

התבוננו בחייכם. האם אי פעם חשבתם שאתם יכולים להציל את עצמכם? מה תשובתכם אומרת על כמה אסירי תודה עליכם להיות תמורת מה שקיבלתם בישוע?

טבעה של חירות משיחית

מצוותו של שאול באגרתו לעמוד איתנים בחופש לא נאמרה כלאחר יד. קודמת לה אמירת עובדה חשובה: "המשיח שיחרר אותנו". מדוע על המאמינים לעמוד איתנים בחירותם? כי ישוע כבר שיחרר אותם. במילים אחרות, החופש שלנו הוא תוצאה של מה שישוע כבר עשה עבורנו.

תבנית זו של הצהרת עובדה ואחריה הטפה אופיינית למכתבי שאול (1 לקורינתים 2: 6, 13, 14; קולוסים 2: 6). לדוגמה, שאול מצהיר כמה עובדות ברומים 6 על מצבנו במשיח, כגון "הָאָדָם הַיֵּשֵׁן אֲשֶׁר בָּנוּ נִצְלַב אִתּוֹ כְּדֵי שְׂיִהְיֶה גּוֹף הַחַטָּא וְלֹא נִהְיֶה עוֹד עֲבָדִים לַחַטָּא" (רומים 6: 6). על בסיס עובדה זו, שאול יכול להנפיק הטפה הכרחית, "לָכֵן, אֵל יִמְשַׁל הַחַטָּא בְּגוֹפְכֶם בִּן הַתְּמוּתָה וְאֵל יִכְנִיעַ אֶתְכֶם לַתְּאוּתָיו" (רומים 12: 6). זוהי הדרך של שאול לומר בעצם "היו מי שאתם כבר במשיח". זה לא אמור להיות נטל עבורינו – לנסות לעשות דברים כדי להוכיח שאנו ילדי אלוהים. נהפוך הוא, אנו עושים את מה שעושים כי אנו כבר ילדיו.

ממה ישוע שיחרר אותנו? רומים 6: 14, 8: 1; גלטים 3: 4, 5: 1; עברים 14, 15: 2.

השימוש במילה חירות לתיאור החיים המשיחיים בולט יותר במכתבי שאול מאשר בכל מקום אחר בברית החדשה. המילה חירות והנטיות שלה מופיעות 28 פעמים במכתבים של שאול, לעומת 13 פעמים במקומות אחרים.

איזו משמעות מעניק שאול לחירות? ראשית, זה לא רק מושג מופשט. הוא אינו מתייחס לחופש מנקודת המבט האישית של שאול, לחופש כלכלי או לחופש לחיות בכל דרך שרוצים. אלא זהו חופש המעוגן ביחסינו עם ישוע המשיח. ההקשר מרמז כי שאול מתייחס לחירות מן השעבוד וגינוי של אורח חיים המונע על ידי החוק, אבל החופש שלנו כולל הרבה יותר. הוא כולל חופש מחטא, מוות נצחי, ומהשטן.

"ללא ישוע המשיח, הקיום האנושי מאופיין כשעבוד לחוק, לאלמנטים הרעים השולטים בעולם, השעבוד לחטא, לבשר ולשטן. אלוהים שלח את בנו לעולם כדי להשמיד את השליטה של בעלי עבדים אלה." (טימות' ג'ורג', Galatians, עמוד 354).

לאילו דברים אתם מרגישים משועבדים בחייכם? שנו את גלטים 5: 1 ובקשו מאלוהים שהחירות במשיח תהיה המציאות של חייכם.

ההשלכות המסוכנות של בעלות התורה

הפנייה של שאול אל הגלטים בפרק 2-12:5 מראה את החשיבות הרבה של מה שהוא הולך להגיד. הוא מדגיש את סמכותו כשליח, "אֲנִי, שְׂאוּל, אֹמֵר לָכֶם". הוא מעוניין בכך שהם יבינו כי אם הגויים מתכוונים לבצע מילה בשביל ישועה, יהיו להחלטה זו השלכות מסוכנות.

קראו גלטים 2-12:5. למה שאול דואג כל כך בנוגע לעניין ברית המילה?

ההשלכות הראשוניות של נסיון לזכות בחסדו של האל על ידי מילה הן קודם כל קיום התורה כולה. אם אדם רוצה להיושע על פי החוק, אינו יכול לבחור מצוות לטעמו ולקיימן. זה או הכל, או כלום!

שנית, הם יהיו מנותקים מהמשיח. הבחירה להצטדק על ידי קיום מצוות התורה, בו זמנית מעידה על דחיית האפשרות להצטדק על ידי המשיח. "אתה לא יכול לקבל את זה בשתי הדרכים. זה בלתי אפשרי לקבל את המשיח, ובכך להכיר כי אתה לא יכול להציל את עצמך, ולאחר מכן לבצע מילה, ובכך לטעון כי אתה יכול." (ג'ון ר. ב. סטוט, *The Message of Galatians* (Leicester, England: InterVarsity Press, 1968, עמוד 133).

הטיעון השלישי של שאול נגד המילה הוא כי הדבר מעכב התפתחות רוחנית. האנלוגיה שלו מתארת חבלה מכוונת בתאוצתו של אדם רץ אשר נמצא לקראת קו סיום. ולבסוף, ברית מילה לוקחת מהצלב את משמעותו. כיצד? המסר של המילה אומר כי ביכולתך להיושע בכוחות עצמך, כפי שזה מחמיא לאגו האדם. מסר הצלב, לעומת זאת, תוקפני כלפי גאוות האדם, מפני שאנו צריכים להודות בכך שאנו תלויים לחלוטין בישוע.

שאול זועם כל כך על אנשים אלה, על התעקשותם על המילה כי הוא אומר שהוא רוצה שהם יקחו סכין ויסרסו את עצמם! מילים חזקות, אך נימת דיבורו רק משקפת את מידת רצינותו בנושא.

חירות ולא פריצות

גלטים 5:13 מהווה נקודת פנה מעניינת בספר. נכון לעכשיו, שאול התרכז בתוכן התאולוגי של מסרו, וכעת הוא פונה לנושא ההתנהגות המשיחית. כיצד אמור להראות אורח חיי אדם אשר לא חי ברדיפה אחר ציות החוק?

איזה אי הבנה, ושימוש לרעה בקרב גלטים שאול מעוניין למנוע? גלטים 5:13.

שאול הבין מצוין את הפוטנציאל לאי הבנה של טיעונו לגבי חירות וחסד שיש למאמינים במשיח (רומים 8: 1, 2, 3, 6). אך בעצם הבעיה היא לא במסר של שאול, אלא בנטייה האנושית למחילה עצמאית. לאורך ההיסטוריה אנו נתקלים באנשים, ערים, ואומות שלמות אשר שחיתותם והתדרדרות מורלית ישירות גרמו לאיבוד עשתונות וחוסר בשליטה עצמית. מי אף פעם לא נפל לכך בחייו? זו הסיבה ששאול קורא לתלמידי ישוע להימנע ולא לרצות את הבשר. הוא רוצה שיעשו את ההיפך, ובעצם שישרתו אחד את השני באהבה. אם מישהו משרת אחרים מתוך אהבה, זה יכול לקרות רק בליווי מוות לבשר. מי שמשפק א רצונות הבשר, אינו דואג לאחרים. אלא להיפך.

לפיכך החירות לנו במשיח היא לא רק שחרור בשעבוד העולם, אלא קריאה לסוג חדש של עבודת האל, לאחריות לשרת אחרים מתוך אהבה. זו "הזדמנות לאהוב את הרע ללא מעצורים, זו אפשרות ליצור קהילות המבוססות על מתן עצמי הדדי במקום רדיפה אחר כוח ומעמד" – סאם ק. וויליאמס, Galatians (Nashville, Tenn.: Abingdon Press, 1997), עמוד 145.

בגלל שדברים אלו לא חדשים לנו ועקב תרגומים שונים של גלטים 5:13, קל להתעלם מהעוצמה שהעוברת לגלטים דרך מילים אלה. ראשית כל, השפה היוונית מציינת כי אהבה כזו אשר מניעה לסוג כזה של שירות איננה אהבה אנושית רגילה – זה בלתי אפשרי. אהבה אנושית מותנית מדיי. שאול מתכוון לאהבה מיוחדת שאנו מקבלים רק בזכות רוח הקודש (רומים 5: 5). ההפתעה האמיתית כאן היא שלמילה המתורגמת כ"שרתו", במקור ביוונית יש משמעות של "להיות משועבד". החירות שלנו אינה נועדה לאוטונומיה עצמית, אלא לשעבוד הדדי אחד לשני המבוסס על אהבת אלוהים.

היו כנים: האם אי פעם חשבתם לנצל את החירות במשיח כדי לרצות איזה חטא פה ושם? מה רע כל כך בדרך חשיבה כזו?

למלא את התורה כולה

איזה מכנה משותף הנכם מוצאים בין ההערות השליליות של ציות לחוק (גלטים 5:3) והצהרה חיובית של מילוי התורה כולה (5:14)? השוו רומים 5:10; גלטים 3:10,12, 3:5; עם רומים 8:4, 13:8; גלטים 5:14;

רבים ראו את הניגודים בין התייחסות שלילית וחיובית של שאול לציית התורה כאילו סתירה. אך למעשה אין בכך שום סתירה. הפיתרון נמצא בעובדה כי שאול משתמש בכל משפט במכוון על מנת לערוך הבחנה ברורה בין שתי גישות של הגדרת התנהגות משיחית ביחס לחוק. לדוגמה, אנו רואים שכאשר שאול מדבר על החוק מהבחינה החיובית הוא לעולם לא משתמש בביטוי "בעלות התורה". הוא שומר את הביטוי לגישה להרוויח את קבלתו של אדוני על ידי מעשים וציות למצוותיו.

אין משתמע מכך שאלו אשר קיבלו ישועה דרך המשיח לא צריכים להישמע לתורה. שאול אומר שאנשים אלה מקיימים את התורה. שאול מתכוון לומר שהתנהגות משיחית זה הרבה יותר מעבר לציית יבש של רשימת מצוות. ישוע מדגים לנו סוג זה של ציות – מתי 5:17. זוהי לא הזנחת החוק, לא צמצום החוק לאהבה בלבד, אלא זו הדרך שדרכה כל מאמין יוכל לחוות את כוונתה ומשמעותה האמיתית של התורה: **היכן, לפי שאול, נמצא הבסיס של כל התורה? ויקרא 19:18; מרקוס 12:31,33; מתי 19:19; רומים 13:9; יעקב 2:8;**

אף על פי שהציטוט הוא מספר ויקרא, השימוש ששאול עושה בפסוק זה לקוח משימושו על ידי ישוע. ישוע לא היה המורה היחיד שהשתמש בויקרא 19:18 כסיכום של כל התורה. רבן הלל, אשר חי בערך דור אחד לפני ישוע, אמר "מה ששנוא עליך, אל תעשה לרעך. זו תמצית כל התורה, והשאר פירוש הוא". אך פירושו של ישוע שונה באופן משמעותי (מתי 12:7). לא רק שהפירוש חיובי יותר, הוא גם מוכיח כי אהבה וחוק יכולים "להסתדר" יחדיו. ללא אהבה, התורה ריקה וקרה. ללא התורה, אהבה חסרת מטרה.

מה קל יותר, ומדוע: לאהוב אחרים, או למלא את עשרת הדיברות? הביאו את תשובתכם לשיעור בשבת.

נקודות למחשבה

"אמונה אמיתית תמיד פועלת מתוך אהבה. כאשר אתה מסתכל על מות ישוע זה לא כדי להרגיע את הנשמה שלך ולצאת ידי חובה, אלא כדי ליצור אמונה בישוע, אמונה אשר תעבוד, תוך טיהור הנשמה מרפש האנוכיות. כאשר אנו נשענים על המשיח על ידי האמונה, העבודה שלנו רק מתחילה. לכל אדם יש הרגלים מושחתים וחטאים שיש להתגבר עליהם באמצעות לוחמה נמרצת. כל נשמה נדרשת להילחם במאבק האמונה. אם הנך תלמיד של ישוע, אינך יכול להיות חצוף בעסקה, אינך יכול להיות בלתי קשוב, נטול חן. אינך יכול להיות גס בדיבורך. אינך יכול להיות מלא ניפוח סגנון והערכה עצמית. אינך יכול להיות שתלטן, להשתמש במילים קשות, להחרים ולבקר. עבודתה האהבה הנובעת מעבודתה האמונה. דתה המקראאפירושה העבודה המתמדת. תן לאורך לזרוח כל כך לפני אנשים, כי הם יהיו עשויים לראות את העבודות הטובות שלך, ולהלל את אביך אשר בשמיים. תעבוד בשביל גאולתך עם פחד ויראה, כי זהו אלוהים פועל בדך, כדי לרצות. אמנם נכון שהפעילות העמוסה שלנו לא תבטיח בעצמה את הגאולה, אבל נכון גם שהאמונה המאחדת אותנו עם המשיח תעורר את הנשמה לפעילות". (אלן ג' וייט, The SDA Bible Commentary, כרך 6, עמוד 1111).

שאלון לדיון:

1. עברו על תשובותיכם על השאלה מיום חמישי. מה ענו רוב האנשים, ומדוע?
2. שאלו אומר כי אמונה "עובדת" דרך אהבה. למה הכוונה?
3. מדוע קל כל כך לתרץ על ידי החירות במשיח סיפוק של היצר הרע? לאיזו מלכודת עלולים להיכנס, כאשר חושבים כך?

סיכום:

חירות היא אחת המילים האהובות על שאול בהגדרת הבשורה. היא כוללת הן את מה שישועה עשה עבורנו כדי לשחררנו משעבוד העולם וקריאה לחיות חיים משיחיים. אך, אנו צריכים להיות זהירים, שחירות זו לא תוביל אותנו לבעלות התורה או לפריצות. ישוע שחרר אותנו לחופשי לא בשביל שנעבוד ונפנק את עצמינו, אלא כדי שנוכל לתת את חיינו לשירות של הסובבים אותנו.